रयत शिक्षण संस्थचे,
डी.पी.भोसले कॉलेज कोरेगाव
अर्थशास्त्र विभाग
प्रश्न संच
बी भाग.ए.II
बँका आणि वित्तीय संस्था

प्र.१.योग्य तो पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

१)--------- स्वीकारण्याच्या व्यवहारातूनच आधुनिक बँकेचा जन्म झाला आहे.

अ.ठेवी ब.कर्ज क. पैसे ड.हुंड्या

२) बँकेत मुदत ठेव ठेवणाऱ्या खातेदाराला पासबुक न देता -------- पावती दिली जाते.

अ. कर्ज ब. ठेव क. बचत ड.मुदत

३)अधिकर्ष सवलतीमुळे ठेवीदाराची --------- पैशाची गरज बँकाकडून भागविली जाते.

अ.दीर्घकालीन ब. भांडवली क.अल्पकालीन ड.व्यावसायिक

४) बँकेतील सेवकवर्ग सुशिक्षित, अनुभवी व तज्ञ असल्याने बँका --------- भूमिका योग्य प्रकारे पार पाडतात.

अ.प्रतिनिधीची ब.कर्जरोख्याची खरेदी-विक्री क. पैसे पाठविण्याची ड.विश्वासाची

५)हमीपत्र म्हणजे एका बँकेने दुसऱ्या बँकेला ग्राहकाविषयी केलेली --------- असते.

अ.शिफारस ब. तक्रार क.हमीदार ड. यापैकी नाही

६)आर्थिक वृद्धीचा ---------म्हणून बँकानी महत्वाची भूमिका पार पाडलेली आहे.

अ.सहाय्यक ब.अभिकर्ता क.एजंट ड.मदतनीस

७)बँकाची संपूर्ण रचना -------- आधारित आहे.

अ.पतीवर ब. कर्जावर क. पैशावर ड.व्यापारावर

८) कर्ज देऊन --------- निर्माण करणे हा पतपैशाच्या निर्मितीचा एक प्रमुख मार्ग आहे.

अ. पैसे ब. पत क. ठेव ड.व्यापार

९) रोख राखीव निधीचे प्रमाण कमी असेल तर --------- वाढ होते.

अ.कर्जात ब. चलनात क.व्यवहारात ड. पतनिर्मितीत

१०) -------- यांच्या मते, बँका पतनिर्मिती करीत नाहीत.

अ.लीफ – कॅनन ब. क्राऊथर क. सेअर्स ड. न्यूल्यन

११) भारतातील सन --------- मधील कायद्यानुसार बँकांना ताळेबंद प्रसिद्ध करणे आवश्यक आहे.

अ. १९४९ ब. १९५९ क. १९६९ ड. १९७०

१२) भांडवल उभारणीची बँकेची अंतिम निश्चित केलेली मर्यादा म्हणजे ------ भांडवल होय.

अ.वसूल ब. अधिकृत क.खपलेले ड. विक्री योग्य

१३) --------- ही बँकेच्या संरक्षणाची पहिली फळी असते.

अ.ठेवी ब.हुंड्या क. कर्ज ड. रोकड

१४) बँकेवर नियंत्रण ठेवण्यास ------- पत्रक उपयोगी असते.

अ.जमाखर्च ब. ताळेबंद क.व्यवसाय ड.व्यापार

१५) बँकेने कोणतेही व्यवहार करताना सर्व प्रथम ----------- लक्ष दिले पाहिजे.

अ.सुरक्षिततेकडे ब.रोखतेकडे क.लाभतेकडे ड.भांडवलाकडे

१६) व्यापारी बँकानी ------- व्यवहारासाठी कर्ज देऊ नये.

अ.व्यापारी ब. सट्टेबाजी क. औद्योगिक ड.शेती

१७) सुरक्षिततेच्या दृष्टीने बँकेने ------- व्यक्तींना कर्ज दिले पाहिजे.

अ.एकाच ब. काही क. अनेक ड. बहुसंख्य

१८) --------- म्हणजे गुंतवणूकीद्वारे नफा मिळवण्याची बँकाची क्षमता होय.

अ.लाभप्रदता ब. कर्जे क. पतनिर्मिती ड. व्यापार

१९) -------- ही तरल संपत्ती समजली जाते.

अ. शेती ब. हुंडी क. इमारत ड. दागिने

२०)प्रमाण मालमत्ता ही ------- मत्ता असते.

अ. कार्यक्षमता ब. अकार्यक्षम क. बुडीत ड. अनुत्पादित

२१) नरसिंहम समितीने अनिष्पादित ------------ कमी करण्याची महत्वाची शिफारस केली.

अ.कर्ज ब. मत्ता क. अग्रिम ड. हानी

२२) अलीकडे खाते उघडताना खातेदाराकडून त्याचे दोन ------ अर्जासोबत घेतले जातात.

अ.फोटो ब. सह्या क. रुपये ड. तिकिटे

२३) भारतात अज्ञान व्यक्तीबरोबर केलेले करार ------- समजले जातात.

अ. अर्थपूर्ण ब. अर्थशून्य क. निरर्थक ड. व्यवहार्य

२४)निरक्षर व्यक्तीचे खाते उघडण्याच्या अर्जावर तिच्या ------ हाताच्या अंगठ्याचा ठसा घेतात.

अ.उजव्या ब. डाव्या क. सर्व ड. यापैकी नाही

२५) संयुक्त कुटुंब व्यवसाय पद्धतीत व्यवसायाचे सभासदत्व प्रत्येक व्यक्तीला -------- प्राप्त होते.

अ.आपोआप ब. तत्काल क. जन्मानेच ड. व्यवसायाने

२६) सर्व प्रकारच्या ----------- संस्थाना संस्थेच्या नावे बँकेत खाते उघडता येते.

अ.भागीदारी ब. संयुक्त क. संघटना ड. यापैकी नाही

२७) कायद्यानुसार --------- असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीला बँकेत पैसे भरून खाते उघडता येते.

अ. पात्र ब. सज्ञान क. सक्षम ड. साक्षर

२८) व्यक्तीस बँकेत खाते उघडण्यासाठी ठराविक नमुन्यात -------- करावा लागतो.

अ. व्यापार ब. अर्ज क. सह्या ड. तपशील

२९) -------- वटल्यानंतरच त्याची रक्कम खात्यात जमा होते.

अ.चलन ब. पत्र क. चेक ड. चिठ्ठी

३०) चेकच्या डाव्या बाजूवर दोन तिरक्या समांतर रेषा काढणे म्हणजे चेक ------ करणे होय.

अ.वटविणे ब. पुनर्वटविणे क. बेअरर ड. क्रॉस

३१)खातेदार बँकेच्या -------- पद्धतीबद्दल समाधानी नसेल तर तो खाते बंद करतो.

अ. कामकाज ब. व्यवहार क. व्यवसाय ड. वर्तणूक

३२) खातेदार--------- झाल्याचे समजल्यास त्याचे खाते बंद केले जाते.

अ. वेडा ब. दिवाळखोर क. भ्रष्ट ड. निष्क्रिय

३३) खाते बंद करण्याच्या अर्जासोबत खातेदारास -------- परत करावे लागते.

अ. पैसे ब. चलन क. पासबुक ड. फोटो

३४)सामन्यात: बँक व्यवसाय चालविणाऱ्याला --------- म्हणतात.

अ.बँकर ब. ग्राहक क. उपभोक्ता ड. व्यापारी

३५) तारण दिलेली मालमत्ता ताब्यात ठेवण्याच्या बँकेच्या अधिकारास -------- म्हणतात.

अ.व्यवसाय ब. धारणाधिकार क. व्यापार ड. दायित्व

३६) खातेदाराची दोन वा अधिक -------- करण्याचा बँकेला अधिकार असतो.

अ.चेक्स ब. हुंड्या क. खाती ड. व्यवहार

३७) ग्राहकाच्या धनादेशांचे प्रदान करणे हे बँकेचे ------- असते.

अ. अधिकार ब. कर्तव्य क. हेतू ड. दायित्व

३८) ग्राहकाच्या खात्याविषयी --------- पाळण्याचे दायित्व बँकेवर असते.

अ. गुप्तता ब. भान क. ध्यान ड. लक्ष

३९) जी व्यक्ती बँकेत खाती उघडते ती व्यक्ती बँकेची -------- म्हणून ओळखली जाते.

अ. ग्राहक ब. व्यवहारी क. दाता ड. सेवक

४०) बँकेच्या सेवे विषयी तक्रार करण्याचा ------- बँक ग्राहकांना असतो.

अ. संबंध ब. अधिकार क. व्यवसाय ड. बंधन

४१) बँक ग्राहकास आपल्या --------- वरील पैसे मनाप्रमाणे काढण्याचा अधिकार असतो.

अ.चेक ब. अधिकर्ष क. खात्या ड. ड्राफ्ट

४२) बँकेत खाते उघडण्याच्या विविध नमुन्यात ------- करावा लागतो.

अ. विनंती ब. व्यवहार क. धनादेश ड. अर्ज

४३) बँकेशी व्यवहार करताना खाते क्रमांक ------- लिहिणे खातेदाराचे दायित्व बँकेवर असते.

अ. अचूक ब. व्यवस्थित क.अनुक्रमाने ड. क्रमाने

४४) खाते उघडल्यापासून एका वर्षाच्या आत बंद केल्यास बँक नियमानुसार ------- भरावा लागतो.

अ. फी ब. दंड क. परतावा ड. व्याज

४५) रिझर्व्ह बँकेच्या प्रवर्तनात्म्क कार्यात -------- कार्याचा समावेश होतो.

अ. बँकिंग क्षेत्राचा विकास ब.भांडवल बाजाराचा विकास क.नाणेबाजाराचा विकास ड.वरील सर्व

४६) रिझर्व्ह बँकेच्या नियमांनात्मक कार्यात ------- कार्याचा समावेश होतो.

अ.बँक व्यवसायाला परवाना ब. पतनियंत्रण क.बँकाच्या किमान निधीला मान्यता ड.वरील सर्व

४७) एक रुपयाच्या नाण्याची छपाई -------- कडून केली जाते.

अ. रिझर्व्ह बँक ब. स्टेट बँक क. विभागीय ग्रामीण बँका ड. केंद्र सरकारचे वित्त खाते

४८) बँकाची बँक म्हणून --------- बँक कार्य करते.

अ. रिझर्व्ह बँक ब. स्टेट बँक क.जागतिक बँक ड.यापैकी नाही

४९) भारतात बँकिग क्षेत्रात -------- मध्ये लोकपाल योजनेची अंमलबजावणी सुरु झाली.

अ.इ.सं.१९३५ ब.इ स.१९५२ क.इ.स.१९९१ ड.इ.स. १९९५

५०) कागदी पैशाची व्यवस्था पाहण्याचे काम -------- बँकेकडे सोपविलेले असते.

अ. स्टेट बँक ब.भूविकास बँक क. मध्यवर्ती बँक ड.जागतिक नाणेनिधी

५१) ------- हे चलन विषयक धोरणाचे प्रमुख उद्दिष्ट होय.

अ.किंमत स्थैर्य ब. विनिमय दर स्थैर्य क. स्थैर्यासह आर्थिक विकास ड. वरील सर्व

५२) ------- या अर्थशात्रज्ञाने किंमत स्थैर्य उद्दिष्टाला सर्वाधिक प्राधान्य दिले.

अ.जे.एम.केन्स ब.रॉबर्टसन क.जी.के शो ड. रॉबिन्स

५३)चलनाचे बाह्य मूल्य म्हणजे ------- होय.

अ.विनिमय दर ब. किमंत पातळी क.रोजगार पातळी ड.व्यवहार शेष

५४)जागतिक महामंदी ------- या उद्दिष्टाला महत्व प्राप्त झाले आहे.

अ.पूर्ण रोजगार ब. किंमत स्थैर्य क. विनिमय दर स्थैर्य ड.तटस्थ पैसा

५५) पत पैशाचे नियंत्रण करणे हे ------- बँकेचे प्रमुख कार्य होय.

अ. स्टेट बँक ब. रिझर्व्ह बँक क. ग्रामीण ड.औद्योगिक विकास

५६) पतनियंत्रणासाठी रिझर्व्ह बँक -------- या साधनाचा वापर करतात.

अ.बँक रेट ब.खुल्या बाजारात रोख्यांची खरेदी-विक्री क. रोख राखीव निधीचे प्रमाण बदलणे ड. वरील सर्व

५७) पतनियंत्रणाच्या संख्यात्मक साधनात -------- चा अंतर्भाव होतो.

अ. बँक रेट ब.खुल्या बाजारात रोख्यांची खरेदी-विक्री क. रोख राखीव निधीचे प्रमाण बदलणे ड. वरील सर्व

५८) -------- हेपतनियंत्रणाचे गुणात्मक साधन आहे.

अ.नैतिक समजावणी ब. बँक रेट क.खुल्या बाजारात रोख्यांची खरेदी-विक्री ड.यापैकी नाही

५९) वित्तीय समावेशनामुळे भारतीय नियोजनातील ------- हे उद्दिष्ट साध्य होण्यास साहाय्य होते. अ.दारिद्य-निर्मुलन ब. सर्वसमावेशक वृद्धी क.विषमतेचे उच्चाटन ड. वरील सर्व

६०) रिझर्व्ह बँकेने वंचितांनाही सेवांचा लाभ व्हावा यासाठी -------- चा अवलंब केला आहे.

अ. बँक रेट ब.बँकाचे राष्ट्रीयीकरण क.वित्तीय समावेशान ड. यापैकी नाही

६१) वित्तीय समावेशनासाठी रिझर्व्ह बँकेने नेमलेल्या समितीचे ------- हे अध्यक्ष होते.

अ.डॉ.सी.रंगराजन ब. डॉ.रघुराम राजन क.आय. जे.पटेल ड. श्री.अहलुवालिया

६२) वित्तीय समावेशनासाठी --------- ची आवश्यकता भासते.

अ.कर्ज मागणाऱ्याची ब.वित्तीय साक्षरता क.नियोजनाची ड. यापैकी नाही

६३) रिझर्व्ह बँकेने ------- मध्ये श्री.खान यांच्या अध्यक्षतेखाली वित्तीय समावेशन समिती गठित केली जाते.

अ.इ.स. २०००   ब.इ.स.२००४   क.इ.स.२००६   ड.इ.स.२०१३

६४) भारतात रिझर्व्ह बँकेने --------- बँकिग लोकपाल योजना सुरु केली.

अ. इ.स १९३५   ब. इ.स १९४९   क. इ.स१९६९   ड. इ.स १९९५

६५) सध्या भारतात -------- बँकिग लोकपाल आहेत.

अ.१०   ब. १५   क.२०   ड. २५

६६) --------- हा ग्राहकाच्या बँकिग क्षेत्रातील तक्रारीचा निवाडा करतो.

अ. रिझर्व्ह बँकेचा गव्हर्नर ब. रिझर्व्ह बँकेचा अध्यक्ष क. बँकिग लोकपाल ड. यापैकी नाही

६७) पत मुल्यांकन ही एक ------ प्रक्रिया आहे.

अ.शास्त्रीय ब. अशास्त्रीय क.वैज्ञानिक ड.भोगोलिक

६८)कर्ज मुल्यांकन करताना ------ तपासून पहिले जाते.

अ. उत्पन्न ब. खर्च क. वय ड. वरील सर्व

६९) बँकेच्या कर्जाची थकबाकी वाढू नये म्हणून ------ केले जाते.

अ. कर्ज मुल्यांकन ब.कर्जाचे रेटिग क.कर्ज नामंजुरी ड. यापैकी नाही

७०) कर्ज मूल्यांकनात -------- ला अधिक महत्व असते.

अ.तांत्रिक सुसज्जता ब. आर्थिक सुसज्जता क.व्यावसायिक आत्मनिर्भरता ड.वरील सर्व

७१) बँका आपल्या ग्राहकांना अल्पकालीन कर्जावर जो दर आकारतात त्याला ------- म्हणतात.

अ.बँक रेट ब. डिस्काऊंट क. रेपो रेट ड.रिव्हर्स रेपो रेट

७२)लंडन मध्ये आंतरप्रदान दराला --------- म्हणतात.

अ.प्राईम लेंडीग ब.रेपो रेट क. रिव्हर्स रेपो रेट ड. यापैकी नाही

७३) चलनवाढ नियंत्रित करण्यासाठी मध्यवर्ती बँक रेपो रेटमध्ये --------- करते.

अ. कमी ब. वाढ क.स्थिर ड. यापैकी नाही

७४) ज्या दराने रिझर्व्ह बँक व्यापारी बँकाकडून कर्जव्यवहार पूर्ण करते तो दर म्हणजे -------- होय.

अ.प्राईम लेंडीग ब.रेपो रेट क. रिव्हर्स रेपो रेट ड.वैधानिक रोखता दर.

प्र २.दीर्घोतरी प्रश्न लिहा.

१) व्यापारी बँक म्हणजे काय हे सांगून बँकाच्या प्रमुख कार्याचा आढावा घ्या.

२) व्यापारी बँका पतनिर्मिती कशी करतात? त्यावर कोणत्या मर्यादा पडतात?

३) व्यापारी बँकाची प्रमुख कार्य कोणती?

४) व्यापारी बँकाची सहाय्यक कार्य कोणती?

५) बँका केवळ पैशाचा पुरवठा करणाऱ्या संस्था नाहीत तर एका अर्थाने त्या पैसा निर्माण करणारे कारखाने आहेत चर्चा करा.

६) पतनिर्मितीची प्रक्रिया सांगून त्यांच्या मर्यादांची चर्चा करा.

७) पतनिर्मितीच्या प्रक्रियेचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.

८) बँकेच्या ताळेबंदाची सविस्तर चर्चा करा.

९) ताळेबंदाचा अर्थ सांगून त्याचे महत्व विशद करा.

१०) व्यापारी बँकाचे गुंतवणूक विषयक धोरण स्पष्ट करा.

११) रोखता व लाभप्रदता या परस्परविरोधी तत्वाचा समन्वय साधण्यातच बँक व्यवस्थापनाच्या यशाचे गमक असते चर्चा करा.

१२) मालमत्ता वर्गीकरणाची सविस्तर चर्चा करा.

१३) अनिष्पादित मालमत्ता संकल्पना स्पष्ट करा.

१४) खातेदार म्हणजे काय हे सांगून खात्यांच्या प्रमुख प्रकारांचे वर्णन करा.

१५) खात्यांचे वर्गीकरण करा.

१६) बँकेत खाते उघडणे व खाते बंद करणे यासाठीच्या पद्धतीचे वर्णन करा.

१७) बँकेच्या विविध अधिकारांची चर्चा करा.

१८) बँकेच्या समग्र दायित्वाचा आढावा घ्या.

१९) बँकेच्या हक्क व जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.

२०) बँकरचा अर्थ सांगून बँकेचा धारणाधिकार स्पष्ट करून त्याचे अपवाद सांगा.

२१) बँक ग्राहकांचा अर्थ सांगून त्यांच्या विविध अधिकारांची चर्चा करा.

२२) बँक खातेदाराच्या विविध दायित्वाची माहिती द्या.

२३) बँक ग्राहकांचे खाते उघडणे आणि ते बंद करणे या दायित्वाची मीमांसा करा.

२४) रिझर्व्ह बँकेच्या कार्याचा आढावा घ्या.

२५) रिझर्व्ह बँकेची नियमनात्मक कार्य कोणती?

२६) चलन विषयक धोरण म्हणजे काय?चलन विषयक धोरणाचे किंमत स्थैर्य उद्दिष्ट स्पष्ट करा.

२७) चलन विषयक धोरणाची उद्दिष्टे कोणती?

२८) मध्यवर्ती बँकेच्या पतनियंत्रणाच्या संख्यात्मक साधनाचा वित्तीय समावेशन

२९) पतनियंत्रणाच्या गुणात्मक साधनाचा आढावा घ्या.

३०) वित्तीय समावेशनाची व्याख्या द्या. वित्तीय समावेशनाची गरज स्पष्ट करा.

३१) वित्तीय समावेशन म्हणजे काय? रिझर्व्ह बँकेने त्यासाठी केलेल्या प्रयत्नांचा आढावा घ्या.

३२) भारतातील वित्तीय समावेशनाच्या प्रगतीचा आढावा घ्या.

३३) बँकिग लोकपालाचे हक्क व जबाबदाऱ्या सांगा.

३४) बँकिग लोकपालाची कर्तव्य कोणती?

३५) कर्जाचे परीक्षण म्हणजे काय? त्यात कोणत्या बाबीची शहनिशा केली जाते?

३६) कर्जाचे मानांकन म्हणजे काय? भारतात त्यासाठी कोणत्या संस्था साहाय्य करतात.

३७) कर्जाच्या मुल्यांकनाची कार्यपद्धती स्पष्ट करा.

३८) रेपो व्यवहाराची कार्यवाही स्पष्ट करा.

३९) रोखता समायोजन सुविधेची माहिती द्या.

प्र.३. थोडक्यात उत्तरे द्या.

१) पतनिर्मितीच्या मर्यादा स्पष्ट करा.

२) व्यापारी बँकाची साहाय्यकारी कार्य स्पष्ट करा.

३) पतनिर्मितीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

४) पतनिर्मितीवरील मर्यादा सांगा.

५)बँकेच्या ताळेबंदातील देयता बाजूकडील विविध घटकांची चर्चा करा.

६) बँकेच्या ताळेबंदातील मत्ता विभागातील घटक स्पष्ट करा.

७) ताळेबंदाचे महत्व विशद करा.

८)व्यापारी बँकाचे सुरक्षिततेचे तत्व स्पष्ट करा.

९)रोखता व लाभता यात व्यापारी बँका कसा समन्वय साधतात ते स्पष्ट करा.

१०) व्यापारी बँका धोक्याचे विभाजन कसे करतात?

११) मालमत्ता वर्गीकरणाची प्रमाणके स्पष्ट करा.

१२) खात्यांच्या प्रमुख प्रकार सांगा.

१३)खाते उघडताना बँकेने कोणती काळजी घेतली पाहिजे?

१४)ग्राहकाने बँकेतील खाते बंद करण्याची कारणे कोणती?

१५) बँकेचे अधिकार स्पष्ट करा.

१६) बँकेच्या दायित्वाची चर्चा करा.

१७) बँकेच्या धारणाधिकाराचा अधिकार याविषयी माहिती द्या.

१८)बँकेचा खाते बंद करण्याचा अधिकार स्पष्ट करा.

१९) बँक ग्राहकाच्या विविध अधिकाराची माहिती द्या.

२०) रिझर्व्ह बँकेच्या चलन विभागाचे कार्य सांगा.

२१) रिझर्व्ह बँक बँकाची बँक म्हणून कोणती कार्य करत?

२२) रिझर्व्ह बँकेची संख्यात्मक पतनियंत्रणाची साधने कोणती?

२३) चलन विषयक धोरणाचे पूर्ण रोजगार उद्दिष्ट स्पष्ट करा.

२४) तटस्थ पैसा म्हणजे काय?

२५) चलन विषयक धोरणाच्या प्रमुख मर्यादा सांगा.

२६)बँक रेट म्हणजे काय?

२७) पतनियंत्रणाची निवडक साधने कोणती?

२८) खुल्या बाजारातील रोख्यांच्या खरेदी-विक्रीच्या मर्यादा सांगा.

२९) वित्तीय साक्षरता म्हणजे काय?

३०)के.वा.सी. म्हणजे काय?

३१)कर्जाचे स्कोअरिंग म्हणजे काय?

३२) रेपो रेट म्हणजे काय?

३३)रिव्हर्स रेपो रेट म्हणजे काय?

रयत शिक्षण संस्थेचे,

डी.पी. भोसले कॉलेज,कोरेगाव

अर्थशास्त्र विभाग

बी.ए.भाग - II

स्थूल अर्थशास्त्र

प्रश्न संच

प्र. १ योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.

१)--------- या अर्थशास्त्रज्ञाने समग्रलक्षी विश्लेषण पद्धतीचा अवलंब केला.

अ.ॲडम स्मिथ ब.प्रा. रिकार्डो क.डॉ.मार्शल ड. कार्ल मार्क्स

२)अंशलक्षी अर्थशास्त्र आणि समग्र अंशलक्षी या संज्ञाचा सर्वप्रथम वापर -------- यांनी केला.

अ. रॅग्नर फ्रिश ब.प्रा.बोल्डीग क.जे.एम.केन्स ड.जे.के.मेहता

३) उत्पन्न प्रवाह निश्चित करणे हा ------- अर्थशास्त्राचा गाभा आहे.

अ. अंशलक्षी ब. समग्रलक्षी क.भांडवललक्षी ड.यापैकी नाही

४) समग्रलक्षी अर्थशास्त्राच्या व्याप्तीत ---------- चा समावेश होत नाही.

अ.व्यापार चक्राचे सिद्धांत ब.सर्वसाधारण रोजगार सिद्धांत क.किमंत सिद्धांत ड.आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे सिद्धांत

५) ज्या बाबीचे मूल्य बदलते त्यास ------ असे म्हंटले जाते.

अ.चल ब. अचल क.कालमान ड.किमत

६)प्रत्येक देशातील सरकार ---------- रोजगारीचे उद्दिष्ट साध्य करण्याचा प्रयत्न करते.

अ.अपूर्ण ब.पूर्ण क. संपूर्ण ड.योग्य

७)सध्या जगातील सर्व देशाची अर्थव्यवस्था ------- आधरित आहे.

अ.अन्नधान्यावर ब. व्यापारावर क. पैशावर ड.युवकावर

८) आंतरराष्ट्रीय व्यापारात ------- दराला अंत्यत महत्वाचे स्थान असते.

अ.चलन ब.वस्तू क. व्यापार ड. विनिमय

९)राष्ट्रीय उत्पन्न हा एक प्रकारे ------- असतो.

अ.निधी ब. प्रवाह क. साठा ड. व्यवहार

१०)-------- सेवाचा राष्टीय उत्पन्नात समावेश केला जात नाही.

अ.विनामुल्य ब.किमती क.उपयोगी ड.अनुपयोगी

११)भारतात १ एप्रिल ते ------ या कालखंडात राष्टीय उत्पन्नाचे मोजमाप केले जाते.

अ.३१ जानेवारी ब.३१ मार्च क.३१ मे ड.३१ जुलै

१२)देशात निर्माण केल्या जाणाऱ्या सर्व वस्तू व सेवांच्या अंतिम मुल्यास ------ देशांतर्गत उत्पादन असे म्हटले जाते.

अ.निव्वळ   ब.व्यक्तिगत   क.सरासरी   ड.स्थूल

१३)चालू किमतीनुसार राष्टीय उत्पन्न मोजले तर त्यास ------- उत्पन्न असे म्हणतात.

अ. पैशातील   ब.वास्तव   क.देशांतर्गत   ड.स्थूल

१४)------- विकासाचा दर राष्टीय उत्पन्नावरून अजमावता येतो.

अ.आर्थिक   ब.देशाच्या   क. व्यक्तिगत   ड.समाजाचा

१५) राष्टीय उत्पन्नाच्या आकडेवारीवरून देशाच्या ------- सामर्थ्याचा अंदाज येतो.

अ.उपभोग   ब.उत्पादन   क.राष्टीय ड. उपभोक्ता

१६)------- उत्पन्नाचा समावेश राष्टीय उत्पन्नात केला जाऊ नये.

अ. व्यक्तिगत ब.संक्रात   क.बेहिशोबी   ड.घरगुती

१७)-------- नियोजन यशस्वी करण्यासाठी काही उद्दिष्टे निश्चित करावी लागतात.

अ.आर्थिक   ब.सामाजिक   क. वित्तीय   ड.राजकीय

१८)नियोजनातील उद्दिष्टे ठरविण्यासाठी --------- उत्पन्नाच्या आकडेवारीचा उपयोग होतो.

अ.सकल ब. राष्टीय क.स्थूल   ड.देशांतर्गत

१९) राष्टीय उत्पन्नाच्या आकडेवारीवरून सरकारला आपले -------- धोरण आखण्यास मदत होते.

अ.संरक्षणाचे   ब.अन्नधान्याचे   क.अनुदानाचे   ड.व्यापाराचे

२०)आर्थिक ------ दर किती आहे हे समजण्यासाठी राष्टीय उत्पन्नाची संकल्पना उपयोगी पडते.

अ.वृद्धीचा   ब.विकासाचा   क. क्षमतेचा ड.व्यवस्थेचा

२१)पैशाचे मूल्य म्हणजे ------------ होय.

अ.पैशातील क्रयशक्ती ब) पैशाचा पुरवठा क) नोटांची संख्या ड) वरीलपैकी काही नाही

२२)चलनसंख्या सिद्धांताची मूळ कल्पना ------------ यांनी मांडली.

प्रा. केन्स ब) जॉन बोडीन क) प्रा. फिशर ड) रॉबर्टसन

२३) पैशाच्या मुल्याबाबतचा व्यवहार दृष्टिकोन ---------- यांनी समीकरणाद्वारा मांडला आहे.

अ.डॉ. मार्शल   ब) रोबर्टसन ड) गुर्ले क) प्रा फिशर

२४) पैशाचे मूल्य मोजन्यासाठी प्रा फिशर यांनी ----------- चा वापर केला आहे.

अ सरासरी किंमतपातळी ब) घाऊक किमती क) सरकारी किमती ड) वरीलपैकी काही नाही

२५) व्यवहार दृष्टीकोणात ----------- ला आधिक महत्व दिले आहे.

अ.पैशाच्या भ्रमणवेगाला ब) रोख शिलकीलाक) मुदत ठेवी ड) व्याजदराला

२६)-------- अर्थशास्त्रज्ञांनी रोख शिल्लक दृष्टीकोन स्पष्ट केला आहे.

अ.व्यापारवादी ब) निसर्गवादी क) सनातन ड) केम्ब्रिज

२७)रोख शिल्लक दृष्टीकोणात पैशाच्या ----------- कार्यावर भर दिलेला आहे.

विनिमय माध्यम ब) मुल्यासंग्रह क) विलंबित देणी देण्याचे ड. मूल्यमापन

२८)रोख शिल्लक दृष्टीकोण स्पष्ट करण्यासाठी --------- यांनी समीकरण मांडले आहे.

अ.डॉ.मार्शल ब.प्रा.पिगु क. प्रा. रॉबर्टसन ड. वरील सर्व

२९) प्रा. पिगु यांनी समीकरण मांडताना -------- चा विचार केलेला नाही.

अ.पतपैसा ब.वस्तूपैसा क.विधीग्राह्य पैसा ड. वरील सर्व

३०) रोख शिल्लक दृष्टीकोणानुसार पैशाची मागणी -------- हेतूने केली जाते.

अ.व्यवहार हेतूने ब. दक्षता हेतूने क. परिकल्पना हेतू ड. वरीलपैकी नाही.

३१) पैशाचे मूल्य मोजण्याचे साधन म्हणजे ------- होय.

अ.निर्देशांक ब.प्रवेग क.गुणक ड. वरीलपैकी नाही.

३२)-------- यांनी निर्देशांकांची योग्य व्याख्या केली आहे.

अ. ॲडम स्मिथ ब.रिकार्डो क.मार्शल ड.बर्नस्टीन

३३)-------- निर्देशाकांत सर्व वस्तू व सेवांना सारखेच महत्व दिले जाते.

अ.साध्या ब. भारान्वित क.साखळी ड.परिमाण

३४) निर्देशाकासाठी -------- महत्वाची असते.

अ.मूळ वर्षाची निवड ब. वस्तूची निवड क. वस्तूच्या किमंतीची निवड ड.वरील सर्व

३५) ------- निर्देशाकांत वस्तूचे भार ठरविणे आवश्यक असते.

अ. साध्या ब. भारान्वित क.साखळी ड. वेतन

३६) प्रत्येक पुरवठा आपली मागणी निर्माण करतो हा सिद्धांत ------ यांनी मांडला.

अ.जे.बी.से. ब.केन्स क. पिगु ड. हॉट्रे

३७) वस्तूचे उत्पादन केल्यामुळे उत्पादन घटकांना ------- मिळते.

अ.उत्पन्न ब. रोजगार क. वस्तू ड.सेवा

३८)क्षेत्रीय असमतोल ------- स्वरूपाचे असून ते किंमत यंत्रणेद्वारा आपोआप दूर होतात.

अ.तात्पुरत्या ब. आदिकाल क.कायमच्या ड.यापैकी नाही

३९)से च्या मते, अर्थव्यवस्था कोणत्याही ------- प्रेरणेशिवाय कार्य करते.

अ. अंतगर्त ब.बाह्य क.विभागीय ड. अंतस्थ

४०) सनातनी अर्थशास्त्रज्ञांनी पूर्ण रोजगारीचे विवेचन करताना सरकारी ------ अनावश्यक आहे असे म्हटले आहे.

अ.कायदा ब. हस्तक्षेप क. नियंत्रण ड. बंधन

४१) सनातनी अर्थशास्त्राचे विवेचन ------ स्पर्धेच्या गृहितावर आधरित आहे.

अ. अपूर्ण ब. मक्तेदारी क. मक्तेदारीयुक्त ड.पूर्ण

४२) केन्सच्या मते, सनातनी अर्थशास्त्रज्ञांनी पैशाच्या ----- हेतूकडे दुर्लक्ष केले आहे.

अ.व्यवहार ब. दक्षता क.सट्टेबाजीच्या ड.तरतुदी

४३) सनातन रोजगारविषयक सिद्धांत हा-------- च्या बाजारविषयक सिद्धांतावर आधारलेला आहे.

अ.पिगु ब. केन्स क. से ड. मार्शल

४४) रोजगारीच्या पातळीत बदल घडविणारी महत्वाची बाब म्हणजे ------- खर्च होय.

अ.भांडवल ब.उत्पादन क. श्रमिक ड.गुंतवणूक

४५) ------- च्या मते, एकूण रोजगार हा प्रभावी मागणीवर अवलंबून असतो.

अ. .पिगु ब. केन्स क. से ड.रॉबिन्सन

४६) ------- मागणीच्या कमतरतेमुळे बेकारी निर्माण होते.

अ.वाढीव ब. प्रभावी क.अतिरिक्त ड.आधिक

४७) क्लिष्टता टाळण्यासाठी केन्सने सिद्धांतात ------ व्यवहारांना स्थान दिले नाही.

अ.आयात-निर्यात ब.देशांतर्गत क. पैशाच्या ड. चलनविषयक

४८) विशिष्ट रोजगार पातळी व त्या अनुषंगाने किमान अपेक्षित उत्पन्न या संबंधाला केन्स एकूण ------- फलन म्हणतो.

अ.मागणी ब. पुरवठा क. कार्यात्मक ड. यापैकी नाही

४९) उपभोग खर्चाचा उत्पन्नाशी जो संबंध असतो त्याला ----- प्रवृत्ती असे म्हणतात.

अ. गुंतवणूक ब. उपभोग क.बचत ड.गुणक

५०)एकूण उपभोगात होणाऱ्या बदल आणि एकूण उत्पन्नात होणारा बदल यांचे गुणोत्तर म्हणजे ----- उपभोग प्रवृत्ती होय.

अ.सरासरी ब.बचत क.सीमांत ड.एकूण

५१) ------ लोक श्रीमंताचे अनुकरण करण्याचा प्रयत्न करतात.

अ. पैसेवाले ब.सट्टेवाले क.काळे पैसेवाले ड.गरीब

५२) ------ उपभोग प्रवृत्तीचा आर्थिक धोरण आखण्याच्या दृष्टिने महत्वाचा उपयोग होतो.

अ.सीमांत ब. सरासरी क.एकूण ड. मागणी

५३) समाजाची -----प्रवृत्ती देशातील संपत्तीचे वाटप कसे झाले आहे यावर अवलंबून असते.

अ.उत्पन्न ब.उपभोग क.अनुकरण ड.कर्ज

५४) नफ्याच्या प्रेरणेमुळे होणारी गुंतवणूक म्हणजे ------ गुंतवणूक होय.

अ. स्वायत्त ब.प्रेरित क. खाजगी ड.सार्वजनिक

५५) केन्सच्या सिद्धांतात ------ फलन कल्पनेला महत्वाचे स्थान आहे.

अ. गुंतवणूक ब. उपभोग क.बचत ड. उत्पन्न

५६) अर्थव्यवस्था मंदीतून बाहेर काढण्यासाठी, बेरोजगारी दूर करण्यासाठी ------- गुंतवणूक आवश्यक असते.

अ. स्वायत्त ब.प्रेरित क.सरासरी ड.स्थूल

५७) ------- मागणी गुंतवणूक खर्चावर अवलंबून असते.

अ. एकूण   ब. सीमांत क. सरासरी ड.प्रभावी

५८) देशातील ------- पातळी वाढविण्यासाठी गुंतवणूक खर्चात वाढ केली पाहिजे.

अ. उपभोग ब.उत्पन्न क. व्याजदरड. रोजगार

५९) गुंतवणूक गुणक ------- यांनी मांडले.

अ.पोलाक ब. केन्स क. कान्ह ड. रॉबिन्सन

६०) गुणक तत्व हे ------ उपभोग प्रवृत्तीवर आधारलेले आहे.

अ. सीमांत ब. सरासरी क. एकूण ड. स्थूल

६१) व्यापारचक्राचे विश्लेषण करण्यास ----- कल्पना उपुयक्त आहे.

अ. गुंतवणूक ब. गुणक क. रोजगार ड. व्यापार

६२) -------- यांच्या मते तुटीचा अर्थभरणा कसा प्रभावी ठरतो याचे स्पष्टीकरण गुणक तत्वाच्या आधारे करता येते.

अ. केन्स ब. जे. बी. से. क. सॅमुअलसन ड.हॅरॉड

६३) वस्तू व सेवांची उपलब्धता नसल्यास गुणक ----- खंडित होते.

अ. कार्य ब. प्रक्रिया क. फलन ड. चलन

प्र.२.दीर्घोतरी प्रश्न लिहा.

१)पैशाची कार्ये स्पष्ट करा.

२)पैशाची आनुषंगिक कार्ये सांगा.

३) फिशरचा चलनसंख्यामान सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण करा.

४) पैशाच्या मूल्यासंबंधीचा रोख शिल्लक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

५) रोख शिल्लक दृष्टीकोनाचे श्रेष्ठत्व स्पष्ट करा.

६) निर्देशांक म्हणजे काय? तो कसा तयार करतात.

७) निर्देशांक म्हणजे काय? त्याचे महत्व व उपयोग सांगा.

८) साधा निर्देशांक तयार करण्याची कृती स्पष्ट करा.

९) निर्देशांक म्हणजे काय? त्यांची रचना स्पष्ट करा.

१०) से चा बाजारविषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.

११) से च्या सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण करा.

१२) केन्सच्या रोजगारविषयक सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण करा.

१३) एकूण मागणी फलन व एकूण पुरवठा फलन यावरून प्रभावी मागणी कशी ठरते ते स्पष्ट करा.

१४) उपभोग फलन म्हणजे काय? सरासरी व सीमांत उपभोग प्रवृत्ती या संकल्पना स्पष्ट करा.

१५) उपभोग फलनावर परिणाम करणाऱ्या घटकाची चर्चा करा.

१६) उपभोग फलन स्पष्ट करा. उत्पन्न निर्धारण सिद्धांतात त्यांची भूमिका कोणती ?

१७) गुंतवणूक फलन म्हणजे काय? टी कोणत्या घटकावर अवलंबून असते?

१८) गुणक म्हणजे काय? त्याचे महत्व स्पष्ट करा.

१९) गुणक म्हणजे काय? त्याचे कार्य कसे चालते ते स्पष्ट करा.

२०) गुणक म्हणजे काय? गुणक गळत्या स्पष्ट करा.

२१) गुणक व सीमांत उपभोग प्रवृत्ती यामधील संबंध स्पष्ट करा.

२२) समग्र अर्थशास्त्र म्हणजे काय हे सांगून त्याचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.

२३) स्थूल अर्थशास्त्राची व्याख्या द्या.त्याच्या मर्यादा कोणत्या?

२४) स्थूल आर्थिक चलांचे स्पष्टीकरण करा.

२५) राष्टीय उत्पन्न म्हणजे काय? राष्टीय उत्पन्नाच्या विविध व्याख्यांची चर्चा करा.

२६) राष्टीय उत्पन्न म्हणजे काय? राष्टीय उत्पन्नाच्या विविध पद्धतीची चर्चा करा.

२७) राष्टीय उत्पन्न म्हणजे काय? राष्टीय उत्पन्न मोजताना कोणत्या अडचणी येतात?

२८) राष्टीय उत्पन्नाच्या आकडेवारीचे उपयोजन आर्थिक नियोजनात कसे केले जाते ते स्पष्ट करा.

२९) अर्थव्यवस्थेचे नियमन करण्यासाठी राष्टीय उत्पन्नाची आकडेवारी कशी उपयोगी पडते

३०) राष्टीय उत्पन्नाच्या विभाजनाची लॉरेन्झ वक्राच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.

प्र. ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा.

१) पैशाची प्रधान कार्ये स्पष्ट करा.

२) पैशाची व्याख्या स्पष्ट करा.

३) पैशाचे मूल्य ही संकल्पना स्पष्ट करा.

४) पैशाच्या मुल्याबाबतचा व्यवहार दृष्टीकोन सांगा.

५) पैशाचा भ्रमणवेग म्हणजे काय?

६) रोखतेची मागणी म्हणजे पैशाची मागणी होय स्पष्ट करा.

७) डॉ.मार्शल यांचे रोख शिल्लक समीकरण स्पष्ट करा.

८) साधा निर्देशांक म्हणजे काय?

९) भारान्वित निर्देशांक कसा तयार करतात.

१०) सनातन रोजगार सिद्धांताची चर्चा करा.

११) सनातन सिद्धांतावरील केन्सचे आक्षेप सांगा.

१२) देशातील रोजगारीची पातळी प्रभावी मागणीवर अवलंबून असते, स्पष्ट करा.

१३) उपभोग फलनावर परिणाम करणाऱ्या व्यक्तिनिष्ठ घटकाची चर्चा करा.

१४) उपभोग फलन निर्धारित करणारे वस्तुनिष्ठ घटक कोणते?

१५) रोजगार पातळी ठरविण्यातील उपभोग फलनाचे कार्य स्पष्ट करा.

१६) गुंतवणूक म्हणजे काय? ते सांगून गुंतवणूकीचे प्रकार सांगा.

१७) गुणकाच्या मर्यादांची चर्चा करा.

१८) गुणक तत्वांचे टीकात्मक परीक्षण करा.

१९) समग्रलक्षी अर्थशास्त्राचे महत्व सांगा.

२०) स्थूल अर्थशास्त्राच्या मर्यादा सांगा.

२१) राष्टीय उत्पन्नाच्या विविध संकल्पना स्पष्ट करा.

२२) दरडोई उत्पन्नाची संकल्पना स्पष्ट करा.

२३) राष्टीय उत्पन्न आकडेवारीचे उपयोग सांगा.

रयत शिक्षण संस्थेचे,

डी.पी.भोसले कॉलेज कोरेगाव

बीII भाग.ए. सेमी-.IV

प्रश्न संच

सहकार

१)उत्तम शेती,उत्तम व्यवसाय आणि उत्तम जीवन ही .... सहकारी संस्थेची आदर्श तत्वे आहेत.

अ.बहुउद्देशीय. ब) व्यापारी क) लोकशाही. ड) समाजवादी.

२)जिल्ह्यातील सर्व प्राथमिक सहकारी संस्थांचा संघ म्हणजे........

अ)प्राथमिक ब) जिल्हा मध्यवर्ती क) राज्य सहकारी ड) नागरी सहकारी बँक

३) राज्य सहकारी बँक .... पातळीवर कार्य करते.

अ) प्राथमिक ब) जिल्हा क) तालुका ड) राज्य

४) ......…. सहकारी बँकांचे कार्यक्षेत्र प्रामुख्याने नागरी विभागा पुरते मर्यादित असते.

अ) राज्य ब)जिल्हा क) नागरी ड)प्राथमिक

५) .... संस्था सहकाराच्या तत्त्वावर आपल्या सभासदांकडून मालाची खरेदी करून ती ग्राहकांना आणि व्यापाऱ्यांना विकण्याचे कार्य करीत असते.

अ) सहकारी गृहनिर्माण ब)सहकारी खरेदी-विक्री क) सहकारी पतपुरवठा ड)दुग्ध सहकारी

६) राष्ट्रीय शेती सहकारी खरेदी विक्री महासंघाची स्थापना ऑक्टोंबर...... मध्ये झाली

अ)1957 ब)1958 क)1962 ड)1964

७) .... संस्था शेतमालावर प्रक्रिया करून तो माल साठवून ठेवतात

अ) सहकारीखरेदी-विक्री ब)सहकारी प्रक्रिया क) सहकारी दुग्ध संस्था. ड) सहकारीपतपुरवठा.

८) .... यांनी ग्रामीण भागाचा विकास घडवून आणला आहे.

अ)सहकारी साखर कारखाने ब)सहकारी पतपुरवठा संस्था क)बहुउद्देशीय सहकारी संस्था ड) दुग्ध सहकारी संस्था.

९) प्रत्येक प्रौढ व्यक्तीला दैनंदिन समतोल आहारासाठी किमान..........औंस दुधाची गरज आहे.

अ) 8 ब)10 क)12 ड)14

१०) महिलांचे आर्थिक आणि सामाजिक स्थान उंचावणे व त्यांना राष्ट्रीय विकासाच्या मुख्य प्रवाहात आणणे म्हणजे .... होय.

अ)महिला सबलीकरण ब)महिला रोजगार कार्यक्रम क)महिला सशक्तिकरण ड)महिला स्वावलंबीकरण

११) ....मध्ये सरकारने महिलांच्या सबलीकरणासाठी राष्ट्रीय धोरण स्वीकारले.

अ)2001 ब)2006 क)2007 ड)2009

१२) .... रोजी राष्ट्रीय कृषी आणि ग्रामीण विकास बँकेची (नाबार्ड) स्थापना करण्यात आली.

अ) जुलै 1972 ब) जुलै 1982 क) जुलै 1987 ड) जुलै 1992

१३) राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळ मुख्यत्वे .... क्षेत्रातील सहकारी संस्थांना दीर्घकालीन पतपुरवठा करते.

अ)पतपुरवठा ब)बिगर पतपुरवठा क)शेती ड)उद्योग

१४) .... ही सहकारी क्षेत्रातील राष्ट्रीय पातळीवरील संघटना आहे.

अ) राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळ. ब) राष्ट्रीय कृषी आणि ग्रामीण विकास बँक.
क) भारतीय राष्ट्रीय सहकारी संघ ड) राष्ट्रीय शेती सहकारी खरेदी-विक्री महासंघ

१५) 97 वी घटना दुरुस्ती करण्यासाठी .... या राष्ट्रपतींनी स्वाक्षरी केली.

अ) मा.प्रतिभाताई पाटील. ब) रामनाथ कोविंद

क) प्रणव मुखर्जी. ड) अब्दुल कलाम

१६)बहुउद्देशीय सहकारी संस्थांमार्फत दिल्या जाणाऱ्या संस्थांच्या कार्यात .... असते.

अ) एकता ब) अनेकता क)अपूर्णता ड) विविधता

१७) राज्य सहकारी बँकेचे संचालक मंडळाचा कार्यकाल .... वर्षांचा असतो.

अ)2 ब)3 क)5 ड)1

१८) भारतातील सहकारी बँकांची रचना .... स्वरूपाची आहे.

अ)प्राथमिक ब)द्वितीय क)त्रिस्तरीय ड) मिश्र

१९) ……...... यांच्या नेतृत्वाखाली बँकिंग कमिशनने (1972) नागरी बँकांना उत्तेजन देण्यासाठी त्यांना अनुसूचित बँकांचा दर्जा देण्याची सूचना केली.

अ) श्री.सरैया ब) श्री.मेक्लेगन क) धनंजयराव गाडगीळ ड) डी. जी. कर्वे

२०)भारतातील सहकारी खरेदी-विक्री संस्था शेतकऱ्यांचे .... पासून होणारे शोषण थांबवतात.

अ)सावकार ब)उद्योगपती क)व्यापारी ड)बँका.

२१) ……...….. चढ-उतारामुळे सहकारी प्रक्रिया संस्था अडचणीत येतात.

अ)अन्नधान्यातील ब)विक्रीतील क)किमतीतील ड)मागणीतील

२२) भारतातील सहकारी साखर कारखाने .... बनले आहेत.

अ)मोठे उद्योग ब)निर्यात उद्योग क)विकास केंद्रे ड)आयात उद्योग.

२३) भारतात सर्वाधिक सहकारी दुग्ध उत्पादन संस्था .... राज्यात आहेत.

अ) महाराष्ट्र ब)केरळ क)गुजरात ड)हरियाणा.

२४) महिलांच्या आर्थिक सबलीकरणामुळे ग्रामीण भागात .... गटांची संख्या वाढत आहे.

अ) विक्री ब) उत्पादन क) बचत ड) सावकार

२५) शेती आणि ग्रामीण विकासाला उत्तेजन देण्यासाठी बँकेने .... निधी स्थापन केला आहे.

अ)आपत्कालीन ब)मध्यकालीन क)दीर्घकालीन   ड) हमीद्वारे

२६) केंद्रीय .... हे राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळाचे अध्यक्ष असतात.

अ) अर्थमंत्री. ब) रेल्वेमंत्री क) कृषी मंत्री ड) सचिव

२७)....... हे राष्ट्रीय सहकारी संघाचे पहिले अध्यक्ष होते.

अ) श्री.काशी ब) श्री.सरैया क) श्री.लल्लूभाई सामलदास ड) श्री.पंडित जवाहरलाल नेहरू

२८) 97 वी घटना .... साली राजपत्रामध्ये प्रसिद्ध झाली.

अ) 1990 ब) 2000 क) 2006 ड) 2012

२९) नाबार्डच्या एकूण भागभांडवलांपैकी .... भाग भांडवल रिझर्व बँकेचे आहे.

अ)10% ब) 25% क) 50% ड) 75%

३०) विविध प्रक्रिया व्यवसायातील प्रशिक्षणामुळे महिलांच्यात .... विकास झालेला आहे.

अ) आत्मनिर्भरतेचा ब) कुटुंबाचा क) उद्योजकतेचा ड) स्वावलंबनाचा